

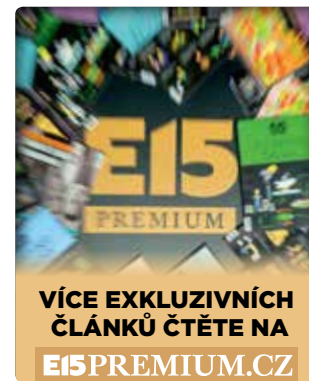

Miliardové rezervy

Jen v ropě dnes máme přes deset miliard korun, říká šéf Správy státních hmotných rezerv Pavel Švagr.

ROZHOVOR
STR. 10-11

VÍCE EXKLUZIVNÍCH
ČLÁNKŮ ČTĚTE NA
E15PREMIUM.CZ

KOMENTÁŘ: STRAVENKY, NEBO HLAD? / STR. 12

🌐 CZK/EUR • 25,885 / -0,055 Kč 🌐 CZK/USD • 23,135 / -0,116 Kč 🌐 PX • 1030,43 / +0,01% 🌐 BITCOIN • 10 505,58 \$ / -3,77% 🌐 ZLATO • 1528,95 \$ / +1,09%

Agrofert sáhl po asijských penězích

Holding ze svěrenského fondu premiéra **Andreje Babiše** si poprvé půjčil od peněžních domů mimo Evropu. Loni přefinancoval část dluhů souvisejících s německým byznysem za pomoci **pětimiliardového úvěru** od velkých bank z Číny, Tchaj-wanu či Koreje.

Zápisník
Martina
ŠTORKÁNA

Kulturní radosti

V českých kinech startuje devátý snímek kultovního režiséra Quentina Tarantina s názvem Tenkrát v Hollywoodu. Příběh, který se točí mimo jiné okolo vraždy herečky Sharon Tateové, zatím v pokladnách kin utržil více než 108 milionů dolarů a soude podle nadšení fanoušků bude úspěšný i v tuzemsku. „Blázen z videopůjčovny“ tak může otevírat šampaňské a chystat desátý film, který má být jeho posledním. Producenti mu na něj po aktuálním úspěchu jistě dají dostatek peněz.

Jihoafrická policie pátrá po šestnácti ozbrojencích, kteří minulý týden ukradli z johan-nesburské čokoládovny blíže neurčené množství čokolády. Nikomu se naštěstí nic nestalo. Až o tom jednou natočí film, mohl by se jmenovat třeba Sladký zločin.

Herec a hudebník Jack Black se odhodlal k životnímu kroku. Jeho kapela Tenacious D se spojil se zpěvákem a kytaristou skupiny The White Stripes Jackem Whitem a natočí song, který pravděpodobně ponese název Jack Gray. Jak jinak.

Číslo dne

410

tisíc firem v ČR nezveřejnilo do července výsledky hospodaření, ač to ukládá zákon. Je to 82 procent ze všech.

VZPOMÍNKA NA RAF

PAMÁTKU ČESKOSLOVENSKÝCH LETCŮ sloužících za druhé světové války v britském Královském letectvu (RAF) si u památníku na pražském Klárově připomněly stovky lidí. Pietní vzpomínka se konala u příležitosti 74. výročí od návratu části československých letců z Velké Británie do Prahy. Největší část československých pilotů se zpět do vlasti po válce dostala 13. srpna 1945, kdy na ruzyňském letišti postupně přistálo přes 50 stíhacích letounů Spitfire. Mnozí z letců po komunistickém převratu v únoru 1948 ale skončili ve vězení.

Kauza Šmarda přerůstá v krizi

NGUYEN Thuong Ly, Pavel OTTO

Po třech týdnech čekání, zda si prezident Miloš Zeman nerozmyslí jmenování místopředsedy ČSSD Michala Šmarda ministrem kultury, se kauza výměny šéfa rezortu znovu ocitla na mrtvém bodě. Zeman přes svého mluvčího vzkázal, že Šmardu nejmenuje. A to přesto, že mu ústava podle kritiků žádnou takovou možnost nedává.

„Česko je parlamentní a nikoliv prezidentskou demokracií,“ reagoval šéf socialistů Jan Hamáček. „Za vládu odpovídá premiér a vybírá si ministry. Prezident by měl postupovat podle ústavy,“ konstatoval.

Další členové úzkého vedení ČSSD jsou ještě razant-

nější. „Premiér Andrej Babiš má dvě možnosti – buď bude hrát mrtvého brouka, nebo podá kompetenční žalobu,“ prohlásil statutární místopředseda sociální demokracie Roman Onderka.

Dodal, že žaloba je na stole, protože jde o dodr-

”

Premiér má dvě možnosti – buď hrát mrtvého brouka, nebo podá kompetenční žalobu, míní místopředseda ČSSD Roman Onderka.

žování ústavy a nastavení mantinelů pro budoucí hlavy státu. Na druhé straně Onderka nevyločil, že by se Babišovi ještě mohlo podařit Zemana přemluvit.

Pokud obě varianty padnou, měli by ministři ČSSD podle Onderky podat demise. Na takovém postupu

se už v červenci dohodlo širší vedení socialistů s tím, že Hamáček může vládní angažmá oranžových sám ukončit.

„Kdyby podali sociálnědemokratičtí ministři demise, pak by měl Andrej Babiš podle koaliční smlouvy,

tonína Staňka (ČSSD). Prezident požádal Hamáčka, aby mu prostřednictvím Babiše navrhl jiného kandidáta.

„Pan prezident například v minulosti jmenoval ministryni obrany Karlu Šlechtovou, která také neměla v této oblasti žádné zkušenosti,“ podotkl Hamáček.

Babiš chce situaci řešit příští týden po návratu z dovolené. „Beru prohlášení prezidenta na vědomí. Budu čekat na vyjádření předsedy ČSSD,“ uvedl.

Podle opozice Hrad prohlubuje ústavní krizi. „Prezident dlouhodobě dokládá, že mu jde o osobní moc. Je to projev člověka, který je ve funkci příliš dlouho a je na něm znát jeho nemoc a únava,“ míní šéf senátorů KDU-ČSL Petr Šilar.

**NÁZORY STR. 12
SLEDUJTE E15.CZ**

Zbavit se dluhů z dětství bude snazší

Desetitisíce dospělých, kteří si přinesli z dětství dluhy za nezaplacené pokuty za jízdu na černo, neuhrazené poplatky za odpad či telefonní služby, se budou moci zbavit všech svých pohledávek podstatně rychleji. Senát ve středu jednomyslně schválil novelu insolvenčního zákona, která zavádí výhodnější režim oddlužení pro mladé lidi.

Předlohu musí ještě podepsat prezident. Jedná se o první ze dvou novel, které mají řešit problematiku dětských dlužníků.

Bez snahy dlužníků to nepůjde

Podle nynějších pravidel se mohou běžní lidé oddlužit za pět let při splacení třiceti procent dluhů nebo za tři roky při splacení šedesáti procent dluhů.

Nově by se dospělí lidé, kteří prokážou, že jejich dluh vznikl v dětství, zbavili pohledávek za tři roky a nemuseli by přitom uhradit žádné povinné minimum.

„Jejich jedinou povinností bude vyvinout veškeré úsilí. A co je hlavní, nebudou muset splácet lichvářský úrok,“ řekla poslankyně Kateřina Valachová (ČSSD), která návrh iniciovala. „Tato novela nepředstavuje amnestii, ale férovou šanci řešit své dluhy a dostat se z nich,“ dodala Valachová.

Podobně jako v Senátu prošla předloha bez problémů i ve sněmovně, kde ji podpořilo všech devět poslaneckých

„**Novela nepředstavuje amnestii, ale férovou šanci řešit své dluhy a dostat se z nich, míní poslankyně Kateřina Valachová.**

klubů. Přesto panují obavy, aby nebyla nová pravidla zneužitelná. „Může hrozit, že nyní budou smlouvy uzavírat místo rodičů jejich děti,“ poznamenal senátor Zdeněk Hraba (STAN). „Obcházení práva je jednání proti právu.

Tento zákon naopak reaguje na dlouhou praxi porušování dobrých mravů vůči dětem,“ reagovala Valachová.

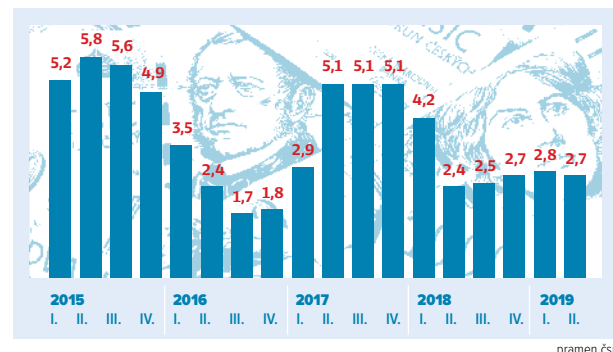
Chystá se další zásadní změna

Větší diskuze je ovšem kolem druhé předlohy, novely občanského zákoníku, která se teprve projednává ve sněmovně. Podle této novely by peněžité dluhy dětí do patnácti let měly automaticky přecházet na zákonné zástupce, tedy zpravidla rodiče. „Účelem zákona je poskytnutí zvláštní ochrany nezletilým osobám,“ uvedl poslanec Patrik Nacher (ANO), který předlohu připravil spolu s ČSSD, Piráty a lidovci.

V Česku nyní čelí exekuci podle poslanců přes šest a půl tisíce dětí. Kritici namítají, že podobná úprava může vést děti k nezodpovědnému chování. Podle návrhu by navíc byli dluhy svých svěřenců zatíženi i pěstouni, což řada politiků nepovažuje za spravedlivé.

NGUYEN Thuong Ly

Hrubý domácí produkt Česka po čtvrtletích (meziroční změna v procentech)

Ekonomika do června zpomalila

Česká ekonomika ve druhém čtvrtletí letošního roku zpomalila meziroční růst na 2,7 procenta ze 2,8 procenta v prvním čtvrtletí. Vyplývá to z předběžného odhadu hrubého domácího produktu Českého statistického úřadu. Mezičtvrtletně se HDP zvýšil o 0,6 procenta.

Růst ovlivnila především spotřeba českých domácností, výrazně k němu přispěla ale i zahraniční poptávka. „Příznivý vývoj přitom znamená většina odvětví ekonomiky, přičemž nejvíce přispěla odvětví obchodu, hostinství a ubytování. Dařilo

se i průmyslu,“ uvedl ředitel odboru národních účtů ČSÚ Vladimír Kermiet. Naopak pokračuje zpomalování růstu investiční aktivity.

Česká ekonomika si podle analytiků vedla ve druhém čtvrtletí velmi dobře, především s ohledem na mezičtvrtletní pokles německé ekonomiky.

„Potíže německé ekonomiky, riziko další eskalace obchodních válek a nedořešený brexit jsou hlavními riziky dalšího vývoje českého hospodářství,“ uvedl hlavní ekonom Deloitte David Marek. /čtk/ **VÍCE E15.CZ**

Nevšední káva pro každou příležitost

připravte
30 šálků kávy
Dallmayr denně

získejte
1 dokonalý přístroj
Jura ZDARMA

WE8

Agrofert nabral miliardy od asijských bank

Jaroslav BUKOVSKÝ

Holding Agrofert si řekl o peníze také finančním domům na opačném konci světa. Skupina v závěru loňského roku přefinancovala nikoli nevýznamnou část svých dluhů za pomoci velkých asijských bank, mimo jiné z Číny, Tchaj-wanu či Koreje.

Potvrzení zájmu

Pětimiliardový úvěr od konsorcia bank posloužil Agrofertu k refinancování obchodních aktivit v Německu, kde se skupině nedaří především v potravinářském byznysu. Současně to bylo poprvé, co mimoevropské banky spolufinancovaly byznys Agrofertu.

„Je to úvěr v eurech, tím pádem projevily zájem o financování i banky, které nemají korunovou likviditu ani přímou přítomnost v Česku,“ uvádí mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka s tím, že úvěr potvrzuje zájem stávajících i nových bank o financování

skupiny. V přepočtu přes půl miliardy korun tak skupině půjčila největší banka světa, čínská Industrial and Commercial Bank, necelou miliardu pak Bank of China. Zhruba po čtvrtmiliardě získal Agrofert od The Korean Development Bank a United Taiwan Bank.

Půjčky na investice

Agrofert dlužil bankám koncem loňského roku celkem bezmála 43,9 miliardy korun, tedy o osm miliard korun nebo také takřka o čtvrtinu více než v závěru roku 2017. Šéf firmy Josef Mráz ještě loni předpokládal, že by se kolem 35 miliard měl pohybovat i dluh ke konci roku 2018.

Největším tuzemským bankovním věřitelem skupiny je Komerční banka s více než sedmi miliardami korun. „Nárůst souvisí zejména s probíhajícími investicemi do dlouhodobého majetku,“ uvádí výroční zpráva společnosti za loňský rok. Pro zapojení vzdálených financujících bank je více možných důvodů, ale

odborníci zdůrazňují zvláště jeden z nich.

Podcenění rizik

„Kromě optimalizace úvěrového financování nemusejí banky vzdálenější domácímu trhu tak dobře rozumět byznysu firmy, a tak dostatečně vyhodnotit kreditní riziko,“ sdělil deníku E15 odborník na bankovní sektor, který si přál zůstat v anonymitě. Tyto banky podle něho mohou do určité míry podcenit dopady politických rizik na výsledky Agrofertu. Už delší dobu se na trzích spekulovalo, že neklid domácích bank financujících skupinu Agrofert roste mimo jiné spolu s rizikem zastavení čerpání evropských dotací.

„To zhoršuje potenciální ziskovost Agrofertu a banky něco podobného nebudou tolerovat věčně. Na druhé straně si pragmaticky uvědomují vysokou míru specifčnosti současné situace. Dokud Andrej Babiš zůstává premiérem, je to pro ně značná záruka,“ říká ekonom Czech Fund Lukáš Kovanda.

ZMĚNA MAJITELE

MALOOBCHODNÍ SÍŤ očních optik Fokus v Česku a na Slovensku koupil za nezveřejněnou částku investiční holding MiddleCap Group. Skupina s více než 150 provozovnami by se měla stát jedním z největších hráčů na středoevropském trhu. Nový majitel hodlá expandovat do dalších zemí v regionu.

Krátce

Firmy ignorují informační povinnost

Výsledky svého hospodaření dosud nezveřejnilo 82 procent, tedy 410 tisíc tuzemských společností. Termín pro zveřejnění finančních výkazů za rok 2018 uplynul na konci července. Informační povinnost v období mezi lety 2014 a 2017 nesplnila podle analýzy společnosti Bisnode nadpoloviční většina firem.

Červenec byl ve Škodě Auto rekordní

Automobilka Škoda Auto dodala v červenci zákazníkům 102,7 tisíce vozů, meziročně o 3,1 procenta více. Zaznamenala tak nejlepší červencový výsledek v historii. Prodeje rostou v Evropě, ale v Číně, na svém celosvětově největším trhu, zaznamenala Škoda v červenci jen 21,1 tisíce dodaných vozů.

Meziměsíčně to znamená pokles o 15,7 procenta.

Senát schválil dálniční e-známky

Motoristé by měli od roku 2021 používat elektronické dálniční známky místo papírových. Příslušnou změnu zákona schválil Senát, musí ji ještě podepsat prezident. Nový systém umožní platit dálniční známku pomocí internetu či mobilní aplikace.

Nebankovní firmy poskytly více peněz

Členové České leasingové a finanční asociace v prvním pololetí poskytli firmám a podnikatelům prostřednictvím leasingu, úvěrů a factoringu 82,8 miliardy korun, meziročně o 2,2 procenta více. O pět procent kleslo financování domácností úvěry či leasingem. /čtk/

SMĚR NĚMECKO. Pětimiliardový úvěr od konsorcia bank se holding Agrofertu rozhodl využít k refinancování obchodních aktivit v Německu.

Úspěch v byznysu často závisí na prvním dojmu.

Roční přístup do placené sekce **E15Premium.cz**
+ voucher v hodnotě 4 000 Kč na oblek na míru
z pánského krejčovství **GALARD**

Nabídka platí pro prvních 25 nových předplatitelů.

www.E15Premium.cz

GALARD
— GENTLEMEN'S TAILORING —

Zajímá nás každý milimetr Vaší osobnosti

Hospodaření hokejové Sparty zachránila smlouva s Billou

Jiří LIEBREICH

Vedení i fanoušky hokejové Sparty trápí v poslední době nelichotivé sportovní výkony. To se promítá také do hospodaření holešovického klubu. Za hospodářský rok trvající od předloňského srpna do loňského července vykázal zisk 1,1 milionu korun. O rok dříve přitom Sparta vydělala téměř devět milionů korun.

Předčasné vyřazení

Tržby klubu se meziročně propadly o více než 33 milionů na 217 milionů korun. Vliv na to měl také nízký počet odehraných zápasů ve vyřazovací části na domácím stadionu - Sparta totiž vypadla hned v předkole play-off.

Od propadu do ztráty klub zachránila smlouva s generálním partnerem, kterým je obchodní řetězec Billa. „Zisk jsme udrželi, protože jsme se mohli opírat o partnerství s Billou,“ píše se ve výroční zprávě podepsané tehdejší

ÚMĚRA. Se zhoršujícími se sportovními výsledky hokejové Sparty poklesl i hospodářský výkon klubu, jehož zisk se meziročně smrskl z devíti milionů na jeden milion korun.

předsedou představenstva klubu Petrem Břízou.

„Pokles zisku je způsoben brzkým koncem sezony, a tedy výpadkem části příjmů ze vstupného na utkání. Klub zároveň přišel o část příjmů z reklamy, konkrétně o bo-

nusy z partnerských smluv navázané na postup v play-off,“ stojí ve zprávě. V zásadě se však nezměnil důležitý parametr, a to zadlužení klubu. Celkový dluh meziročně klesl o 1,6 milionu na necelých 35 milionů korun.

Spartě nepomohl ani třetí rok trvající růst průměrné návštěvnosti zápasu na 8708 diváků, díky čemuž stouply i průměrné tržby na utkání. Klub také uzavřel víceletou spolupráci s hlavním partnerem, pojišťovnou

Merkur. Nejvíce utržil na reklamních aktivitách, a to 104 milionů. Téměř padesát milionů získal na nájemném, 25 milionů na vstupenkách a necelé čtyři miliony na přestupech hráčů. Dalších více než 38 milionů utržil na ostatních akcích.

Investice Kaprainu

Majetkové poměry ve Spartě se od sezony 2017/2018 změnil. Letos v květnu koupila jeden z nejstarších hokejových klubů světa investiční skupina Kaprain finančníka Karla Pražáka. Získala jej od bývalého brankáře a zároveň manažera klubu Petra Břízy. Výše transakce nebyla zveřejněna.

Břízu na pozici předsedy představenstva vystřídala právnička Barbora Snopková Haberová, která dříve působila v nejužším vedení České pošty a byla též členkou kabinetu někdejšího středočeského hejtmána Davida Ratha. Ten je nyní odsouzen za korupci. **VÍCE E15.CZ**

Exotické destinace přitahují Čechy i v létě

Z Albánie by se mohlo stát nové Chorvatsko. Tento balkánský stát patří mezi letecky dostupnější destinace, které Češi právě objevují a podle prognózy CK Alexandria by mohl do budoucna konkurovat tradiční destinaci na Jadranu.

Třetina turistů míří do méně známých míst

„Počet turistů, kteří s námi vycestovali do Albánie, stoupl meziročně o desítky procent. Každým rokem se zlepšuje úroveň služeb, což v kombinaci s tamní přírodou představuje silný

Na dovolenou s cestovkami odjede z Česka v letní sezoně zhruba 2,5 milionu turistů. Z toho 35 procent míří do exotických a méně známých destinací.

rozvojový potenciál,“ říká ředitel CK Čedok Radek Matějček.

Albánie potvrzuje zjevný trend, že návštěvnost exotických destinací roste už i v letní sezoně. Na dovolenou s cestovními kancelářemi odjede v letních měsících zhruba 2,5 milionu českých

turistů. Z toho 35 procent míří do exotických a méně známých destinací. „Číslo nemusejí být zcela přesná, protože někteří klienti cestují i vícekrát za rok,“ připomíná místopředseda Asociace cestovních kanceláří Jan Papež. „Dříve byla exotika doménou především zim-

ních měsíců, v posledních dvou letech je ale aktuální i v těch letních,“ doplňuje.

Zájezdy šité na míru

Cestovní kanceláře, které deník E15 oslovil, sledují nárůst počtu českých turistů v exotických a méně známých destinacích po celém světě. Za Atlantským oceánem roste zájem o Střední a Jižní Ameriku. Růst zaznamenala například cestovní kancelář Nirvana Travel. „Jsou to individuální poznávací okruhy v Kostarice, Kolumbii a Peru,“ říká zástupkyně této kanceláře Hana Prchalová. Stále více

zájezdů se podle ní upravuje klientům na míru.

Češi se nebojí cestovat ani na Blízký východ. „Oblast Perského zálivu patří mezi nejoblíbenější v celém exotickém segmentu. V počtu klientů dominují Spojené arabské emiráty, které jsou už několik let klíčovou destinací,“ říká mluvčí CK Fischer Jan Bezděk. „Nejdynamičtější růst ale vidíme u Ománu a Kataru. Omán roste v meziročním srovnání v desítkách procent, Katar, který byl loňskou novinkou, dokonce ve stovkách,“ dodává.

Štěpán KULT

**SVĚT
MOTORŮ**

AUTA NA NÁPLAVCE

PRAHA | NÁPLAVKA | 29. 8. - 1. 9. 2019

DESÍTKY ZNAČEK • EVROPSKÉ I ČESKÉ PREMIÉRY • VSTUP ZDARMA

www.autananaplavce.cz

[auto.cz](https://www.facebook.com/auto.cz)

[auto.cz](https://www.instagram.com/auto.cz)

GENERÁLNÍ PARTNER

O₂ TV

kolby

PARTNEŘI

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

MEDIÁLNÍ PARTNER

Avast vydělal přes pět miliard

Ondřej SOUČEK

Druhé největší antivirové firmě na světě, tuzemskému Avastu, se daří. Technologická firma v prvním letošním pololetí zvýšila jak tržby, tak zisk. Tržby narostly o 9,2 procenta, v přepočtu na 9,7 miliardy korun, a zisk před zdaněním a odpisy (EBITDA) o 6,5 procenta na 5,46 miliardy korun. Spolu s výsledky za první pololetí navíc firma oznámila návrh představenstva na dividendu. Ta by měla za první pololetí činit 4,4 centu na akcii, což je o téměř polovinu méně než dividendy za loňský rok.

Akcie na nová data reagovaly růstem. Během střeďečního obchodování posílily téměř o devět procent. Pozitivně výsledky hodnotí i analytici. „Avastu se opět podařilo předčít jak naše, tak tržní růstová očekávání. Byť je tržní reakce velmi silná, myslím si, že je do jisté míry adekvátní,“ říká analytik

”

Tržby skupiny očištěné o kurzové pohyby vzrostly zejména díky dvojcifernému růstu sektoru stolních počítačů.

společnosti Patria Finance Martin Cakl.

„Firma se navíc začíná angažovat v potenciálně lukrativním trhu internetu věcí (IoT) a rozvíjí se i v dalších segmentech, jako je analýza dat či ochrana středně velkých firem. Do budoucna tak lze očekávat další růst firmy,“ doplnil Cakl.

Avastu se podle jeho šéfa Ondřeje Vlčka vracejí investice do inovací a zákaznických zkušeností. Zatímco výsledky v mobilním segmentu

zůstaly lehce pod očekávanými, v dalších oblastech spotřebitelského segmentu se firmě dařilo udržet současné klienty a přidat i nové. „Tržby skupiny očištěné o kurzové pohyby vzrostly zejména díky dvojcifernému růstu sektoru stolních počítačů. Důležitým strategickým milníkem první poloviny roku pak bylo vydání řešení pro IoT pro koncové spotřebitele a mobilní operátory,“ doplnil Vlček.

Jednu z nejúspěšnějších tuzemských technologických firem v roce 1988 založili čeští vězci Eduard Kučera a Pavel Baudiš. Nyní je podle tržeb druhou největší antivirovou firmou na světě za společností Symantec. Produkty firmy pod značkami Avast a AVG využívá více než 400 milionů uživatelů, z velké části bezplatně.

Celkem 40 procent akcií Avastu se od loňska obchoduje na pražské burze, 38 procent drží zakladatelé, 13 procent CVC Capital a zbytek zaměstnanci.

ROK PO PÁDU

Foto: reuters 2x

V JANOVĚ na severu Itálie uctili minutou ticha památku 43 lidí, kteří před rokem zahynuli po zřícení tamního dálničního mostu. Pietního aktu se zúčastnil i italský prezident Sergio Mattarella či premiér Giuseppe Conte a také příbuzní obětí i záchranáři a hasiči, kteří tehdy na místě pomáhali. Janovský arcibiskup Angelo Bagnasco odsloužil u pilíře (na snímku s janovskou vlahkou) nově vznikajícího mostu mši. Nová stavba, jejímž autorem je slavný architekt Renzo Piano, by měla být v provozu už příští rok v dubnu.

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 14. 8. 2019

	Země	Množství	Kurz
	Austrálie	1	15,612
	Čína	1	3,297
	Dánsko	1	3,469
	EMU	1	25,885
	Chorvatsko	1	3,503
	Japonsko	100	21,847
	Kanada	1	17,404
	Maďarsko	100	7,961
	Norsko	1	2,587
	Polsko	1	5,921
	Rusko	100	35,293
	Švédsko	1	2,412
	Švýcarsko	1	23,831
	Turecko	1	4,133
	USA	1	23,135
	Velká Británie	1	27,927

Akcie na pražské burze

14. 8. 2019

	Název	Kurz [Kč]	Změna
	AVAST	99,50	8,74 %
	CETV	106,80	-1,48 %
	ČEZ	527,50	-0,47 %
	Erste Bank	773,00	-2,40 %
	Kofola	296,00	-0,34 %
	KB	838,00	-0,95 %
	Moneta	76,50	-0,65 %
	O2 CR	218,00	0,00 %
	Pegas	702,00	0,00 %
	Philip Mor. ČR	13 600,00	-0,73 %
	TMR	810,00	0,00 %
	VIG	575,00	-0,52 %
Celkový objem (v tisících korun)		464 110	

Krátce

V USA vznikne staronový mediální obr

Americké mediální společnosti CBS a Viacom se dohodly na fúzi, která vytvoří giganta s ročními příjmy přes 28 miliard dolarů. Firmy se rozhodly znovu spojit po 13 letech od svého rozdělení, vede je k tomu sílící konkurence v médiích.

Británie zatrhla v reklamách genderové stereotypy

V Británii poprvé zakázali dvě reklamy na základě nového pravidla, které nedovoluje při propagaci výrobků přisuzovat mužům

a ženám stereotypní role. Podle regulačního úřadu, který v zemi na reklamy dohlíží, se nepatřičná klišé objevila v reklamách amerického výrobce potravin Mondelez a automobilky Volkswagen.

Průmysl v Číně rosti nejpomaleji za 17 let

Čínský výrobní průmysl vzrostl v červenci meziročně o 4,8 procenta, tedy nejpomaleji za více než 17 let. Tempo růstu zpomalilo z červnových 6,3 procenta a bylo slabší, než čekali analytici, kteří odhadovali, že průmyslová výroba v Číně zpomalí jen na 5,8 procenta. /čtk/

Neklid v Hongkongu zastavil prodeje luxusních apartmánů

Reputace Hongkongu coby příznivého místa pro byznys se začala hroutit. Kvůli vypjatým protestům přestává část tamních developerů nabízet své realitní projekty, informuje agentura Bloomberg.

CK Asset Holdings miliardáře Li Ka-shinga na neurčito odkládá uvedení do prodeje 115 apartmánů z luxusního bytového komplexu. Zájemcům měly být k dispozici už příští měsíc, cena bytové jednotky dosahuje v přepočtu téměř tři set milionů korun. „Propagovat takový luxusní projekt by v současné společenské atmosféře bylo obtížné,“ cituje Bloomberg výkonného ředitele společnosti Asset Executive Justina Chiua.

Foto Shutterstock

NEJISTOTA ohledně vývoje dopadá nejen na realitní, ale i akciový trh. Index MSCI Hong Kong odepsal za měsíc 14 procent své hodnoty.

Nejde o jediný takový případ. Své plány mění i developer Sun Hung Kai Properties, který v rozporu s původním záměrem neuvede do prodeje

části rezidenčního komplexu ve čtvrti Kowloon. Také zástupci této firmy argumentují aktuálním napětím, které v Hongkongu panuje. Situace

dopadá i na akciový trh, když index MSCI Hong Kong odepsal během uplynulých třiceti dní 14 procent své hodnoty.

Demonstrace v jednom z obchodních uzlů jihovýchodní Asie pokračují už jedenáctým týdnem. Agentura Bloomberg připomíná, že eskalace napětí zvyšuje obavy z případné mobilizace čínských pořádkových sil. Takový krok by údajně odstrašil zahraniční firmy a dále podkopával hongkongskou nezávislost. V předchozích dvou dnech muselo dokonce tamní letiště zrušit většinu spojů, neboť se protesty přesunuly i do letištní haly. Provoz byl obnoven ve středu ráno.

SLEDUJTE E15.CZ

Jan VÁVRA

Zisku RWE pomohli obchodníci

Německá energetická společnost RWE zvýšila v prvním pololetí zisk před zdaněním, úroky a odpisy o 20 procent na 1,37 miliardy eur. Dařilo se především její obchodní divizi. Firma, která se díky dohodě s konkurenční společností E.ON brzy stane třetím největším výrobcem obnovitelné energie v Evropě, to uvedla ve svém sdělení, jež už v sobě zahrnuje budoucí novou strukturu. /čtk/

Akcie, měny & názory

Střední Evropě se stále daří

Včera jsme se dozvěděli, jak se středoevropskému regionu dařilo ve druhém čtvrtletí letošního roku. A nebylo to vůbec špatné. Zatímco německá ekonomika vykázala ve srovnání s prvním čtvrtletím propad, Česko, Polsko i Maďarsko se pyšnilo solidními růsty. Dynamika českého HDP dosáhla v mezičtvrtletním srovnání 0,6 procenta, maďarského 1,1 procenta a polského 0,8 procenta.

Ukazuje se tak, že středoevropský region je stále poměrně dobře odolný vůči zpomalení globální poptávky i recesi v německém průmyslu. Naopak v případě České republiky dosahuje zahraniční obchod dokonce rekordních přebytků a ve druhém čtvrtletí zřejmě postrčil růst HDP směrem nahoru.

Stabilními držáky ekonomického růstu regionálních ekonomik jsou spotřeba

domácností a investice. Spotřeba je hnána rychlým růstem mezd, který například v Maďarsku překračuje úroveň deseti procent. Investice jsou pak podporovány přílivem peněz z fondů EU i nedostatkem pracovní síly, který firmy nutí investovat. Výjimkou je Česká republika, kde investice ubírají na tempu. Svou roli sehrává i štedrá fiskální politika.

Nicméně nic netrvá věčně, a to ani rychlý růst regionu. Předstihové indikátory hlásí výrazné zhoršení nálady v oblasti průmyslu, spotřebitelé začínají být opatrnější, a místo aby vše utratili, začínají vytvářet opatrnější rezervy. S letošním očekávanou dynamikou českého HDP na úrovni 2,7 procenta se tak v příštím roce můžeme rozloučit. Čekáme zvolnění na 2,1 procenta, přičemž v roce 2021 budeme ještě o něco níže.

Jana STECKEROVÁ
ekonomka
Komerční banky

299057/259

INZERCE

REFLEX

TARANTINO

MANSON

HOLLYWOOD

BRUTÁLNÍ VRAŽDA, KTERÁ ZMĚNILA CELÉ SPOJENÉ STÁTY

PRÁVĚ V PRODEJI

Nestíháte jít do trafiky? Kupte si Reflex na www.ikiosek.cz/reflex

Jen v ropě dnes máme přes deset miliard korun

Foto EIS Michael Tomáš

Už tři měsíce opět teče do Česka ropa ropovodem **Družba**, který byl celý měsíc odstaven kvůli kontaminaci suroviny. Tu zpracovateli, firmě Unipetrol, nakonec zapůjčila ze svých zásob **Správa státních hmotných rezerv**. „Odhadujeme, že se nám všechno vrátí do půl roku. Už teď nám vrátili přes čtvrtinu a blížíme se k třetině toho, co si půjčili,“ říká **šéf** správy **Pavel Švagr**.

I nyní si Unipetrol zajišťoval dodávku ropy vedle Družby i po moři. Ale to jsou omezující krizová opatření, která si nikdo za standardně fungující ekonomiky nepřeje. My jsme vlastně zápůjčkou řešili stabilitu chodu ekonomiky.

Hana FILIPOVÁ

ES Rezervy ropy a ropných produktů byste měli mít dle nařízení Evropské unie na 90 dní. V jednu chvíli jste ale měli zásoby jen na 60 dní a i teď tam bude výrazně méně, že?

Nyní máme zásoby zhruba na 74 dní, celkový stav je ale asi na 84 dní. Tedy v každém případě již delší dobu neplníme nařízení unie a ani náš zákon.

ES Ten pokles je dán tím, že jste v dubnu půjčovali ropu Unipetrolu?

Ano, uvolňovali jsme zásoby ve prospěch Unipetrolu kvůli krizi kolem ropovodu Družba, který měsíc stál. Šlo zhruba o třetinu nouzových zásob ropy.

ES Takže kdyby Družba nejela dál, pořád zbývalo dost pro nenadálé

události? Jak dlouho by zásoby vydržely?

Měli jsme ještě dvě třetiny zásob v ropě a vedle toho máme zásoby v ropných produktech, jako jsou benzin a nafta. V současné době se nachází zhruba polovina hmotných rezerv v ropě a polovina v ropných produktech. Bývali bychom vydrželi ještě nejméně sedm- desát dní.

ES Když se budeme bavit teoreticky, co by se stalo pak?

Pro mimořádné případy má vláda legislativní nástroje, krizová opatření od zákazu vývozu až třeba po regulaci spotřeby produktů - řekne, kdo a jak bude čerpat, čímž se dá stav zásob v čase výrazně prodloužit. Mezitím by se hledala řešení, jak krizi dořešit. Třeba dodávkami odjinud.

ES Ráda bych ale znala ten dopad, kdybyste ze svých zásob nic neuvolnili...

Podívejte se na to takhle: v Česku se průměrně denně spotřebuje zhruba 16 milionů litrů nafty. Z toho tuzemské rafinerie dodávají na trh zhruba 6,5 milionu litrů. Spotřeba benzínu je někde kolem šesti milionů litrů. Pro zjednodušení pominu výši zásob v komerčních skladech. Takže výpadek rafinerie v Litvinově znamenal, že na trhu chyběla více než třetina spotřeby.

Tu by musel pokrýt dovoz ze zahraničních rafinerií. Okolní rafinerie ale povětšinou měly stejný problém jako my. Navíc musíte zajistit rychle nejen objednávku, dodávku, ale také logistiku. A taková množství přepravíte jen po železnici - musíte mít rychle vagony, kapacitu tratí. A to už může být problém. K tomu připočtete, že český národ, jakmile by na jedné čerpací stanici nebyla nafta, se začne myšlenkami vracet před rok 1989, kdy bylo běžné se předzásobovat, vytáhne doma kanystry a pojedou čerpat kamkoliv. A to přece nikdo nechce.

EB Takže jste se i při té měsíční anabázi s Družbou báli paniky?

K panice nebyl důvod, vše bylo pod kontrolou, zásob bylo dostatek a zásobování bylo plynulé. Ale proč vyvolávat džina z lahve? Nikdy nevíte, co nějaký nešťastný souběh okolností způsobí. Takhle byla veřejnost v klidu, nebyl žádný run na benzinky, netvořily se fronty, nějak víc se nečerpalo. To je přece správný postup. Vše jsme průběžně sledovali. I proto jsme půjčovali ropu Unipetrolu ze zásob.

EB Dobře, znamená to tedy, že by to chtělo mít zásobu v rezervách větší?

Je jasné, že stát nemůže držet neomezené množství zásob, je to velmi drahé. USA třeba mají zásoby na několik set dnů, ale to je jiná, silnější ekonomika. My prostě nyní zásobu na těch 90 dnů nemáme, to je realita.

A ačkoli státní energetická koncepce říká, že bychom měli v dlouhodobém horizontu směřovat ke 120 dnům, další nákup prostě znamená minimálně další jednu miliardu korun z veřejných zdrojů. To přece není málo. Je třeba zvažovat i budoucí vývoj spotřeby, změnu mixu ve spotřebě pohonných hmot, elektromobilitu, další alternativní zdroje nebo i růst ekonomiky.

EB Vznikl Správě státních hmotných rezerv, respektive státu za dobu zápůjčky nějaký extra náklad?

Nám ne. My jsme ropu zapůjčili a ta se nám vrátí. A toto zapůjčení není zadarmo. Takže náklady vznikly Unipetrolu.

Stát s touto transakcí náklady či ztrátu neměl. Ovšem v momentě, kdy bychom neměli hmotné rezervy nebo by se zápůjčka nerealizovala, byly by společenské a ekonomické náklady výrazně vyšší, šly by do řádu miliard.

K panice nebyl důvod, vše bylo pod kontrolou, zásob byl dostatek a zásobování bylo plynulé.

EB Proč?

Kdyby nebyla litvínovská rafinerie provozuschopná, znamenalo by to, že by lidé nechodili do práce. Už to je náklad, musíte je platit. Ztrácíte finanční prostředky na odvozech ze mzdy, na sociálním, zdravotním zabezpečení. Protože by se neprodávalo takové množství pohonných hmot, přišel by stát o daň z přidané hodnoty a samozřejmě taky o nemalou spotřební daň. A určitě by to mělo dopad i na zisk Unipetrolu. To je další výpadek na daních. Čili nezanedbatelné daňové dopady.

Kromě toho rafinerie nevyrobí jen naftu, ale i jiné produkty pro průmysl, například asfalt. Což je v době, kdy začíná stavební sezona, dost citlivé téma. A to platí i pro ostatní výrobky z rafinerie. Jsem přesvědčen, že prostě měsíční výpadek rafinerie by znamenal ztráty, které už by státní kasa citelně poznala. V každém případě nebyl v souvislosti se zastavením Družby v ekonomice žádný výpadek, zápůjčka znamenala i stabilizaci příjmů státního rozpočtu. Nepůjčení by mělo velké důsledky.

EB Jak dlouho se vám do zásobníků bude vracet to, co jste půjčili Unipetrolu?

Maďarsko, Slovensko, Polsko a Česko ze svých nouzových zásob uvolnily přes dva miliony tun ropy. Její doplnění se teď musí vtěsnat do standardního systému zásobování tímto ropovodem, přičemž ročně se Družbou přepraví zhruba kolem 60 milionů tun. Tedy ty dva miliony nejsou tak malé

množství a nelze počítat, že se vrátí během dne či týdne. Odhadujeme to maximálně na půl roku.

Už nyní se zásoby obnovují, Unipetrol nám vrátil už přes čtvrtinu a blížíme se ke třetině toho, co si půjčil.

EB To se naplní zásobníky ropou, kterou umí zpracovat rafinerie v Litvínově. Proč nejsou zásoby také pro Kralupy, kde se zpracovává jiný typ ropy?

Dobrá otázka. To je bolavá věc, protože kdyby se podobná situace stala u ropovodu TAL, je zranitelnost rafinerie v Kralupech logicky výrazně větší. Historicky zásoby ropy pro Kralupy nemáme. Obecně se to ví, řešení ministerstvo průmyslu zapracovalo do státní energetické koncepce. My jsme to navrhovali vláde už v roce 2017, ale nebyla na tom shoda, nic se neporýdilo. Debata je vlastně odsunuta na rok 2020, protože nevíme, jak se bude dál vyvíjet ekonomika, auto-průmysl a podobně.

EB Kolik správa, respektive stát vynakládá za nákupy ropy do zásob peněz?

Naším klíčovým partnerem v této oblasti je státní firma MERO. Právě v jeho úložištích se ropa skladuje, obměňuje a pečuje se o její kvalitu. Správa s ropou neobchoduje. Ročně jsou náklady na toto ochraňování za celý segment ropné bezpečnosti zhruba 1,5 miliardy korun.

EB Ale nějak jste ji museli získat? Přece ne zdarma...

Ano, jsou to ale nákupy z minulosti. Například za posledních pět let se žádná ropa a ani ropné produkty navíc nekupovaly. Zásoba státu je dlouhodobě stabilní. V minulosti stát udělal dlouhodobou investici do své ropné bezpečnosti. Co se týká dnešních tržních cen,

jen v ropě máme přes deset miliard korun.

EB Zajímá mě to i kvůli nákladům na provoz celé správy hmotných rezerv. Premiér Babiš už dříve mluvil o tom, že by ze SSHR po vzoru Slovenska rád viděl oddělenou právě ropnou agendu pod takzvanou ropnou agenturu, která by si uměla sama na sebe vydělat. Je to aktuální?

To téma je čas od času na stole, nicméně pro mě je zásadní programové prohlášení vlády. A v něm žádný bod o vzniku ropné agentury není. V jejím případě jde o to, že stát na rozdíl ode dneška ropu a ropné produkty přímo nevlastní. Vlastníkem je právě agentura jako nový subjekt, nad kterým má stát nějakou kompetenci. To znamená, že garanci za ropnou bezpečnost již nemá přímo stát, ale právě tento subjekt. Celé je to primárně politická otázka.

EB Jaké jsou vlastně finanční požadavky správy na provoz všech věcí, které pod vás spadají? Předpokládám, že je to méně, než byste si představovali.

Roční rozpočet se pohybuje kolem 2,5 miliardy korun. Na pořizování nových položek a obměnu těch zastaralých moc peněz nemáme. Ročně asi 150 milionů korun. Abychom pokryli současné požadavky krizových scénářů, potřebovali bychom zhruba 800 milionů. A bylo by správné ty peníze mít a do oblasti krizové připravenosti investovat, protože teprve až nastane nějaký problém, zjistíte, co se v minulosti zanedbalo.

Zásadní položkou rozpočtu je už zmiňované ochraňování ropy a ropných produktů. Další asi 300 milionů stojí ochraňování ostatních komodit, na investice a opravy v našich skladových areálech pak plánujeme kolem 250 milionů. Co se týká vlastních provozních nákladů bez platů a odvodů, jsou zhruba 100 milionů korun.

EB Na co peníze chybějí nejvíce?

Rádi bychom více peněz na potravinnou bezpečnost, pro-

tože naše republika už dávno není ve výrobě potravin soběstačná a dovoz v době krize asi nebude z minuty na minutu. Také je na stole například téma obnovy mostních provizorií, která jsou přes 40 let stará. Aktuální je například i lepší příprava na sucho nebo na blackout či nouzové zásobování léky a zdravotnickým materiálem. Témat, oblastí a požadavků je opravdu hodně. V každém případě se snažíme při sestavování rozpočtu naše priority představit a získat do rozpočtu více peněz. Moc vyslyšení zatím ale nejsme.

EB Správu řídíte od roku 2014. Když jste nastupoval, říkal jste, že jste zdědil samé kostlivce. Kolik vám jich ve skříni zbývá za těch pět let?

Hlavní kostlivci už jsou snad pryč.

Pavel ŠVAGR (57)

- Absolvent VŠE, kde obhájil disertaci a následně působil na katedře drobného podnikání a katedře managementu. V letech 1998 až 2000 byl poradcem ministra pro místní rozvoj.
- V roce 2000 stál u vzniku Státního fondu dopravní infrastruktury a sedm let jej řídil. Byl náměstkem generálního ředitele SŽDC, působil i jako poradce ekonomického náměstka v Českých drahách, následně tam byl náměstkem generálního ředitele pro personální záležitosti.
- V únoru 2014 byl jmenován vládou do funkce předsedy Správy státních hmotných rezerv ČR.
- V letech 1998–2002 byl a od roku 2010 znovu je zastupitelem města Sedlčany, nejprve jako nezávislý, později i jako člen ČSSD.

Tvář dne

Foto: ctk

Premiér Andrej Babiš má dvě možnosti. Buď bude hrát mrtvého brouka, nebo podá kompetenční žalobu, řekl statutární místopředseda ČSSD Roman Onderka.

STR. 2

Komentář

Stravenky, nebo hlad?

Ještě před výročí sametové revoluce se na obzoru objevila „stravenková revoluce“, jak některá média překřtila iniciativu ministryně financí Aleny Schillerové. A soude podle reakcí může mít rozsáhlé dopady. Stravenky dostává přes milion zaměstnanců, přijímají je tisíce restaurací a obchodů. Není přitom řeč o rušení oblíbeného benefitu. Ministryně chce jen dát zaměstnavatelům možnost vyplácet nedaněné příspěvky na jídlo přímo ve mzdách a platech, nikoli jen formou papírových či elektronických stravenek.

Předně je třeba říct, že celý stravenkový systém je podivnost. Příjemná jak pro uživatele, tak pro mnohé provozovny, a zvláště pak pro stravenkové firmy se stamilionovými zisky, ale pořád podivnost. Nejdříve k té poslední skupině, o níž ministryně pejorativně mluví jako o „lobby“. Jistě, účtují si vysoké marže, diktují podmínky a jejich chování může zavánět oligopolem. Bylo by ale nespravedlivé je demonizovat. Prostě využívají

pokřiveného prostředí, které stát zavedl. Podobně jako příjemci obřích dotací.

A nejde jen o to, že někdo stravenky dostává a jiný ne. Sporný je i efekt pro restaurace a obchody. Na jedné straně to pro ně může být cesta k vyšším tržbám, na druhé mají se stravenkami náklady a komplikace. Musejí je schraňovat, platit

Stravenkové firmy prostě využívají pokřiveného prostředí, které zavedl stát. Stejně jako příjemci dotací.

z nich provizi a mají v nich až do vyplacení zablokované peníze. Nemohou si ale dovolit je odmítat, zvláště kvůli obědům.

Argumenty odpůrců navržené změny, tedy vyplacení „stravenkovného“, jsou většinou dvojího druhu. Jednak by prý lidé mzdový bonus nepoužívali na oběd, ale kupovali by si za něj

něco jiného. Jako by už nyní mnozí nečinili totéž. Druhá námitka je, že by tento bonus nakonec splynul se mzdou a vytratil by se. To je možná pravda. Takže jestli by pak nebylo lepší „stravenkovné“ zrušit úplně a podnitit růst mezd snížením daní či firemních odvodů. Už takhle je daňový systém zaplevelen odpočty a bonusy různého typu. A pokud chce ministryně Schillerová ulevit „hospůdkám“, jak hezky napsala ve svém facebookovém příspěvku, tak jim v první řadě neměla zavádět EET a kontrolní hlášení.

Ještě půvabnější je ale kritika odborů. „Stát, ale i podnikatelé si uvědomují, že k tomu, aby zaměstnanci byli produktivní a zdraví, musejí pravidelně jíst. A to i v práci,“ napsal v MF Dnes vrchní odborář Josef Středula. Stravenkové firmy jistě ocení spojence. Zřejmě i takového, který tvrdí, že lidé jsou nesvéprávní a bez stravenek by nastal hlad.

Petr PEŠEK
analytik
deníku E15

Glosa Martina ČABANA

Zeman už se ani nesnaží

Prezident Miloš Zeman se pohodlně usadil zcela mimo český ústavní rámec a teď už se odtamtud ostatním politickým aktérům jen nepokrytě směje do obličejů. Nejenže posuzování kompetence kandidátů na ministry Pražskému hradu vůbec nepřisluší, Zeman už se ani nenamáhá s vymyšlením alespoň trochu seriózních výmluv.

Antonín Staněk prý byl kompetentní, protože měl

titul docenta (v oboru didaktiky společenských věd, dodejme) a jako primátor řídil Olomouc, kterou hlava státu považuje za kulturní město. Michal Šmarda naproti tomu nemá vysokoškolské vzdělání a léta úspěšně řídí jenom jakési Nové Město na Moravě na prezidentově milované Vysočině. Až jednou vyjde sborník nejlepších politických argumentů, tak tento hradní výplod v něm rozhodně nebude. Ale co naplat. Když Zeman nemá v této své monumentální mocenské hře žádného zaznamenaníhodného soupeře, nic ho nenutí se nějak zvlášť snažit.

Kresba: Milan Kounovský

Jon Boorstin: Tajemství filmové řeči

Věčný boj o věrohodnost

Proč jsou některé hollywoodské filmy úspěšné a jiné ne? Jak tvůrci používají světlo, prostor a zvuk a co z herce udělá hvězdu? Na to se snaží odpovědět kniha Tajemství filmové řeči.

Světlo, prostor a zvuk

Radost ze samotného vidění nám tak zevšedněla, že ji snadno můžeme podcenit. Kolik potěšení přináší i u takového melodramatu jako Star Wars vedeného především zápletkou právě možnost spatřit nový svět? Nejlepším příkladem je tolikrát citovaná scéna v baru (na snímku).

John Ford dal na začátek filmu Bubny víří svatbu z devatenáctého století. Ještě ty lidi ani neznáme, zní tam otřepané fráze, ale dům působí naprosto autenticky. Ford nechává celý obřad plynout v jeho přírodním rytmu; a my se s radostí díváme, jak se žilo v britských koloniích.

Ještě velkolepěji nám Francis Ford Coppola ukazuje mafiánskou svatbu v Kmotrovi a Michael Cimino svatbu v Lovci jelenů. David Lean nám v Cestě do Indie předvádí, jak se slavnostně nosí vlajka před nastoupeným oddílem, a John Ford ve svých klasických westernech vysílá kavalérii mezi stolové hory Monument Valley.

Je to možná samoúčelná podivná, ale nejsou to prázdné obrázky. Ve skutečnosti jsou to ty nejčistší, nejméně popisné formy obrazů, protože celým obsahem obrazu je obraz sám. Mají takovou přitažlivost, že pocit, který vyvolávají, se nedá

Foto: 20th Century Fox

popsat slovy a blíží se spíše hudební náladě. A v Hollywoodu také pod těmito scénami větší hraje celý orchestr. Tady je doména filmové hudby - tady se prosadí velkolepá, strhující témata a vryjí se do divákova podvědomí.

Když se tyto scény udělají dobře, mohou ztělesňovat celý citový prožitek z filmu - a v takových momentech dokáže širší epických událostí odsunout postavy úplně do pozadí. Je těžké přimět publikum, aby se zajímalo o sobecké zájmy postav, a tyto scény vsazují

„Potřebujeme podívanou, široké panorama, které by nás přesvědčilo, že daný svět existuje i za hranicemi plátna.“

naše hrdiny do širšího vesmíru a odhalují jejich nedůležitost, ale zároveň i sounáležitost s něčím velkolepým a impozantním. Díky podobným momentům jsou filmy skutečnější.

Fiktivní světy

Eames dělal své filmy na stole, ale stvořit svět, na který stojí za to se dívat, je většinou pěkná dřina. Rozhodující tu je velikost. Pozorovatel v nás musí mít pocit, že příběh je životný a úplně pohlcuje plátno.

Potřebujeme podívanou, široké panorama, které by nás přesvědčilo, že ten svět existuje i za hranicemi plátna. Když nám pak filmař ukazuje jen jeho část, víme, že to není vše, co mohl dát dohromady, nýbrž vše, co příběh potřeboval.

Doménou podívaných jsou dlouhé záběry, hluboká proostřenost, široké záběry s tisícíhlavým dobově kostýmovaným davem - nejen kvůli věrohodnosti, ale také kvůli velikosti, která probouzí představivost.

Tyhle záběry jsou extrémně nákladné, ale věrohodnost, kterou filmu propůjčují, je zásadní. Producenti jim říkají „money shots“ ze dvou

důvodů - jednak se opravdu vyplatí a za druhé jsou peníze na plátně vidět. Pro příběh jsou většinou bezvýznamné, ale pro budování pocitu místa, skutečného světa, kde se film odehrává, jsou nepostradatelné.

Drahé záběry

Nejdražší moment filmu Tucker: Člověk a jeho sen (Coppola pohádka o malém člověku bojujícím s detroitskými moguly) v dolarech za vteřinu promítacího času je mohutné hemžení před Tuckerovou továrnou v den premiéry „auta budoucnosti“ - se spoustou dobových aut a obrovským komparesem v dobových kostýmech. Záběr trvá jen několik sekund a hlavní představitel se v něm ani neobjeví.

Nejdražší dekorace ve Falešné hře s králikem Rogerem je dobová ulice, kterou vidíme ani ne deset sekund, když tudy projíždí auto jménem Benny. Většina scény se odehrává v malé navazující dekoraci postavené v ateliéru. Nejdražší záběr ve Všech prezidentových mužích je ten, kdy Redford mění taxíky před Kennedyho centrem.

Z pohledu příběhu žádný z těchto záběrů nemůže ospravedlnit ohromující sumu, kterou stálo jeho pořízení, přesto si málokde mimo Hollywood mohou dovolit peníze takhle dobře utratit. Film získává nepostradatelnou opravdovost, dojem nepopíratelné skutečnosti existující i mimo plátno.

O KNIZE

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden titul představí pěti ukázkami.

Tento týden představujeme knihu Jona Boorstina **TAJEMSTVÍ FILMOVÉ ŘEČI** v překladu režiséra Jana Svěráka vydanou pod značkou Universum.

Nostalgický, ležerní Tarantino

Foto: Falcon

CHLAPI MINULOSTI. Oddálí kaskadér Cliff v podání Brada Pitta a televizní herec Rick Leonarda DiCapria konec své éry?

Iva PŘIVŘELOVÁ

Quentin Tarantino si postavil kariéru na dílech vzdávajících poctu jeho oblíbeným, často obskurním filmům a v tomto ohledu není jeho novinka Tenkrát v Hollywoodu výjimkou. V ní se 56letý filmař ohlíží za běčkovými westerny a akčními kusy 60. let. Takovými, v nichž kdysi začínal Burt Reynolds, podle něhož vymodeloval postavu Leonarda DiCapria, druhořadého herce Ricka, který hledá druhou mízu. Přes množství času, který tu věnoval ukázkám Rickova herectví, však hlavní hrdinou není vlastně on, ale jeho stárnoucí dubl, kaskadér a jediný kamarád Cliff v podání Brada Pitta.

O Pittovi se na festivalu v Cannes, na kterém měl Tarantinův snímek světovou premiéru, mluvílo v souvislosti s hereckou cenou. Tu nakonec dostal Antonio Banderas za Bolest a slávu, Pitt ale ve snímku stejně podává nepřehlédnutelný výkon.

Ve vyprávění nerovnoměrně rozděleném mezi tři postavy mu patří i ty nejvýraznější scény včetně těch, v nichž konfrontuje sektu Charlese Mansona. Ty z ležerního

tempa vyprávění vybočují svým napětím, zároveň ukazují, jak se Tarantino v důležitých chvílích opakuje a vyprazdňuje.

Jeho hry s diváckým očekáváním jsou jako vtíp bez pointy a nijak přesvědčivě nepůsobí ani střet filmového a reálného násilí.

Mezi skutečné postavy z Hollywoodu roku 1969 patří také mladá, krásná, milá, nadějí plná herečka

„**Tarantinův komický přístup k násilí s konkrétní opravdovou tragédií nesouzní a jeho fantazijní přístup k historii nemá takovou sílu satisfakce ani překvapení jako v Hanebných panchartech.**

Sharon Tateová v podání Margot Robbieové. Trauma z jejího krvavého konce, jež by měl divák znát pro pochopení závěrečné akce, komplikuje atmosféru ohlednutí za odcházející érou „správných

chlapů“, kterou květinová děcka na drogách zničila.

Tarantinův komický přístup k násilí s konkrétní opravdovou tragédií nesouzní a jeho fantazijní přístup k historii nemá takovou sílu satisfakce ani překvapení jako v Hanebných panchartech.

Jiné režisérové trademarmky - vtípné hlášky, spousta akce a nadupaný soundtrack - v tomto případě ustoupily nostalgii. Tenkrát v Hollywoodu je filmem zachycujícím atmosféru místa a času se vším dobovým stylovým vybavením, v němž se stejně jako v L. A. často jezdí autem a kde lidé musejí urazit dlouhou cestu, aby se trochu hnuli z místa. Zvlášť když se Tarantino během cesty neustále projíždí po různých odbočkách jako tvůrce, který si dnes už může dělat, co si zamane.

Autorka je spolupracovnicí redakce

TENKRÁT V HOLLYWOODU (tragikomedie, USA, 162 minut)
Režie a scénář: Quentin Tarantino
Hrají: Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbieová, Emile Hirsch, Kurt Russell
Hodnocení: 60 %

Minirecenze

KNIHA
Samuel Bjørk: Clona
(Vydal: Albatros Media)

Pochmurná a mrazivá krajina je typickou kulisou promyšlené až poněkud překombinované severské detektivky. Postupně jsou objeveny záhadné mrtvoly, u jejichž těl je pokaždé nalezen fotoaparát s clonou, na níž je vyškrábáno číslo. Detektiv Holger Munch spolu s vyšetřovatelkou Míou Krugerovou hledají, co mají kromě čísel na objektivu morbidní případy společného. Vyšetřovatelé řeší zároveň své osobní problémy, které se souhrou okolností proplétají s činy unikajícího podezřelého. Děj plný zvratů odsypá vražedným tempem, sled událostí se vrší v překvapivé vyústění, jež může mnohé rozladit. Přesto autor, který chce zůstat v anonymitě a píše pod pseudonymem Bjørk, potvrzuje dalším ze svých bestsellerů, že patří právem mezi nejlepší spisovatele skandinávské krimi literatury.

Repro: deník ET5

Zuzana DOROGIOVÁ

FILM
Bécassine!
(Režie: Bruno Podalydès)

Dobromyslná, naivní a vynalézavá Bécassine se zrodila už v roce 1905 na stránkách francouzského časopisu pro dívky. Do filmu se pravděpodobně první hrdinka frankofonního komiksu, jehož vizáž inspirovala slavnějšího Tintina, poprvé dostala v roce 1940. Loni do typického zeleného pseudobretaňského kostýmu oblékl herečku Emeline Bayartovou herec a Césarem oceněný režisér Bruno Podalydès. Jeho nová adaptace se stejně jako komiks odehrává na začátku 20. století a po vzoru komiksových stripů jí chybí velký příběh. Roztomilá a laskavá podívaná se tak skládá z různorodě povedených a silně nostalgických a staromódních komediálních scének z chudého velkopanského domu, v němž se milá a loajální farmářská dcerka Bécassine s láskou stará o malou holčičku.

Iva PŘIVŘELOVÁ

Foto: Film Europe

Letní Letná nabídne divadlo i cirkus

Cirk La Putyka, divadlo Víta Marčíka a divadelní soubor Vosto5 jsou mezi soubory, které vystoupí na 16. ročníku festivalu nového cirkusu a divadla Letní Letná. Festival začal včera a potrvá do 1. září.

České soubory doplní již dříve oznámené zahraniční hosty, mezi kterými bude například trojice akrobatů z belgického souboru Théâtre d'Un Jour či Cirque Alfonse s novinkou Tabarnak. Přehlídka nabízí řadu vystoupení od divadla přes performance po nový cirkus.

Diváci letos uvidí mimo jiné premiérové představení Hrdinové skupiny Losers Cirque Company. Kromě novinky uvidí i představení Ego nebo starší Kolaps.

Cirk La Putyka dorazí na Letnou se svou letošní novinkou Isole, která návštěvníky podle tvůrců pozve

PROVAZOCHODKYNĚ Tatiana-Mosio Bongongaová ze souboru Cie Basinga nacvičuje přechod v Praze přes Vltavu od právnické fakulty až do Letenských sadů ve výšce 35 metrů. Její vystoupení včera zahájilo 16. ročník mezinárodního festivalu nového cirkusu a divadla Letní Letná.

„na místo plné radosti a hravosti s rozmanitou hudbou v nejrůznějších podobách“.

Představení překračující podle tvůrců hranice mezi koncertem, divadlem a no-

vým cirkusem na Letní Letné uvedou dvakrát.

Divadelní soubor Vosto5 se představí se svým již tradičním improvizacním představením Standartní kabaret nebo loutkoherckým divadlem Slzy ošlehaných mužů, jež vypráví příběh tragicky zesnulého českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrbaty. Vystoupí Tomáš Jeřábek, Kristýna Liška Boková, Petr Prokop nebo režisér představení Ondřej Cihlář.

Na festival se vrátí i Víta Marčík s představením Robinson, které je určeno dětem i dospělým. Holektiv představí dobové zpracování příběhu první české pilotky s názvem Božena.

Dalšími českými vystupujícími budou například studenti brněnské JAMU, Bratři v tričku nebo také G.N.A.T. /čtk/

Krátce

Český film se uchází o studentského Oscara

Český animovaný film Dcera se dostal do finále studentských Oscarů. Byl vybrán v konkurenci 1615 snímků. Režisérka a studentka pražské FAMU Daria Kaščejevová by v případě vítězství navázala na úspěch Jana Svěráka s filmem Ropáci, který Americká filmová akademie ocenila v roce 1989.

Stát přispěl na snímek o bratřech Mašinech

Státní filmový fond podpořil 15 miliony korun natáčení dlouho chystaného snímku o bratřech Mašinech, na kterém pracuje jejich jmenovec Tomáš Mašín se scenáristou Markem Epsteinem. Jde o nejvyšší příspěvek z osmi projektů, které se rada rozhodla podpořit celkem 64 miliony korun. /čtk/

E15 & BYZNYS NASTARTUJTE SE

Zakládáte malou firmu? Přihlaste se do programu Nastartujte se

Přes tři sta přihlášených firem a ceny za více než 10 milionů korun už rozdělil od roku 2013 grantový program Komerční banky Nastartujte se. Do právě probíhajícího ročníku je možné se přihlásit až do letošního šestého září.

Některé firmy, které uspěly v minulých ročnících, se poměrně rychle prosadily na českém i zahraničním trhu a jsou také finančně velmi úspěšné. Jejich příklad může následovat každý, kdo má zajímavý nápad a zpracuje dobrý podnikatelský plán. Do akce Nastartujte se se může zapojit kdokoli, samozřejmě i lidé, kteří předtím nikdy nepodnikali.

Při odborném posouzení projektu bude zohledněna zejména celková úroveň zpracování, inovativnost, origi-

nalita a zajímavost, potenciál dalšího rozvoje a realizovatelnost záměru a také zpracování finančního plánu.

Účastník, jehož projekt bude odbornou porotou vyhodnocen jako nejlepší, získá finanční odměnu ve výši 300 tisíc korun. Druhý v pořadí dostane 100 tisíc korun a třetí 50 tisíc korun. Kromě toho získají vítězové i dlouhodobou podporu v rámci služeb Komerční banky v oblasti marketingu či při veřejné prezentaci projektu. Mimo vítězů, o kterých letos rozhod-

TOMÁŠ SÝKORA, zakladatel firmy TechSophia, který s výukovou hrou Matemág vyhrál v roce 2016 projekt Nastartujte se.

ne šestičlenná odborná porota, bude udělena i E15 cena veřejnosti. Ta je ohodnocena částkou 100 tisíc korun. Hlasovat pro jednotlivé projekty lze do 20. září 2019.

Zdeněk Tomíček, zastupující předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR a partner CEE Attorneys, který je členem odborné poroty, k projektu Nastartujte se řekl, že „malé a střední firmy jsou páteří každé správně fungující ekonomiky. V České republice tvoří až 99 procent všech společností a zaměstnávají necelé dvě třetiny všech zaměstnanců. V případě krize brzdí pokles hospodářství a pomáhají udržovat, v rámci mezí, nezbytnou stabilitu.“ /vib/

Pravidla celého programu najdete na stránce www.nastartujtese.cz.

Foto dne

TRADICE. Tanečník ve srílanské metropoli Kolombo předvádí rituál Gam Maduwa, který má zajistit bohatou úrodu, odvrátit zlo nebo vyléčit nakažlivou chorobu.

Foto: Reuters

Z Rejzkova deníčku

Foldyna v čele pelotonu mimoňů

V současném politickém obłudáriu jako by se některé figury vsadily o to, kdo pronese větší a drzejší hloupost. Nedávno se dokonale ztrapnil předseda KSČM Vojtěch Filip (ano, stále platí jeho estébácké krycí jméno Falmer) výrokem o koncentračním táboru v Letech, určeném hlavně pro Romy. Filip lživě propojil vykoupení vepřína, který na místě tábora stál, s údajně sníženou produkcí českého vepřového. Jak může být někdo takový místopředsedou Poslanecké sněmovny?

Proč kolegové nežádají jeho odvolání?

Do čela pelotonu mimoňů se čerstvě vyhoupl vyučený lodní mechanik a bývalý kapitán vnitrozemské plavby Jaroslav Foldyna. Což o to, že v minulosti protestoval proti vyhlášení nezávislosti Kosova, za prolomení limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách a že patří k příznivcům putinovských motorkářů Noční vlci. O víkendu se s dalšími exoty typu Petra Hampla, Ladislava Jakla, Lenky Procházkové,

Probíhající pochod Prague Pride označil Foldyna za „pochod kreatur s nahými zadky“.

Benamina Kurase, Martina Konvičky či Tomáše Vandase zúčastnil vlasteneckého setkání Sdružení přátel bílého heterosexuálního muže

na zámku v Příčovech u Sedlčan. A kromě pseudovlasteneckých blábolů označil také probíhající pochod Prague Pride za „pochod kreatur s nahými zadky“. Nedivím se, že se mezi těmi zbylými rozumnějšími sociálními demokraty volá po jeho odchodu ze strany. Taková Trikolora ho určitě ráda přijme.

Na závěr vás hodlám šokovat. Snad poprvé chci pochválit prezidenta. Za to, že alespoň na pár dnů úplně zmizel a mlčí. Na moskevských ulicích teče při demon-

stracích krev, Miloš Zeman nic. Protestuje se i v Hongkongu, rovněž bez hradní reakce. Na severu Ruska explodovala raketa na jaderný pohon a unikla radiace, žádné stanovisko. Svátý klid. No, však on nám to po prázdninách na TV Barrandov u Soukupa všechno vysvětlí.

Jan REJŽEK
kritik
a publicista

